

PETROSKOPET

NYHETER FRA NORSK OLJEMUSEUM ÅRGANG 15, 2. UTGAVE DESEMBER 2013

Sør-Vestlandets første Newton-rom

Unge forskere i laboratoriet i det nye Newton-rommet. To 9. klassinger fra Kannik skole demonstrerer eksperimenter for Statoil-direktør Ann-Elisabeth Serck-Hanssen og museumsdirektør Finn E. Krogh. Foto: Harald Pettersen/Statoil

I beste Newton-stil slapp ordfører Christine Sagen Helgø den lille stålkulen – og satte dermed i gang kjedereaksjonen som med et smell åpnet det nye undervisningsrommet for alle kommunens 9. klassinger. 18. oktober ble det nye Newton-rommet på oljemuseet formelt innviet – det første i sitt slag på hele Sør-Vestlandet.

Newton-rommet er et samarbeidsprosjekt mellom museet, Statoil og Stavanger kommune. Newton-tilbudet fokuserer på å gjøre realfagene mer forståelig gjennom ulike eksperimenter og aktiviteter og vil ha energi og miljø som hovedtema. Rommet er spesialinnredet med topp moderne utstyr – for å inspirere de unge til å få mer kunnskap

og interesse for naturvitenskapens mange spennende områder.

Tematisk blir Newton-rommet knyttet opp mot flere av museets utstillinger, deriblant den nye utstillingen «Energi – problemet eller løsningen?». Elevene vil få oppgaver og utfordringer knyttet til to hovedområder – fornybare energikilder og fossilt brensel. Newton-rommet blir på denne måten en del av skolehverdagen og et stort aktivum for museets pedagogiske tilbud innenfor energi-temaet.

Newton-konseptet er gjennom flere år utviklet av FIRST Scandinavia i samarbeid med ressurspersoner i skole og næringsliv, og er et tiltak for styrking av realfagene nedfelt

i Kunnskapsdepartementets realfagsstrategi. Etableringen av Newton-rommet er en del av realfagssatsingen til Stavanger kommune, Statoils talentprogram Morgendagens Helter og Norsk Oljemuseums fokus på real- og teknologifag. Alle 9. klassinger i Stavanger kommune vil besøke Newton-rommet i løpet av skoleåret.

Stavangers ordfører Christine Sagen Helgø før hun slipper den lille stålkulen som åpnet det nye Newton-rommet. Foto: Jan A. Tjemsland/NOM

Stavanger,
desember 2013
Finn E. Krogh
Direktør

En driftsøkonomi til å leve med!

Da oljemuseet åpnet dørene 20. mai 1999 hadde det meste av de siste 20 månedene dreid seg om å få bygg, utstillinger og mannskap klar til den store dagen da Kongen skulle klippe snoren. Undertegnede hadde selv sittet ved roret gjennom byggeperioden – og alt hadde dreid seg om denne dato. Det var en flott og sjelden begivenhet å få være med på! Det gikk bra, museet ble godt mottatt – og vi kunne senke skuldrene litt?

Men bare litt. Til tross for gode besøkstall ble vi raskt innhentet av hverdagen da administrasjon og styre skulle etablere en driftsmodell for det nye museet. Det er ingen grunn til å legge skjul på at driften ikke hadde fått den nødvendige oppmerksomhet i etableringsfasen. Målet var å bygge museet med de ressursene som var stilt til disposisjon. Hvordan driften skulle sikres fikk komme etterpå!

Jeg skal ikke utbrodere de siste 15 års arbeid for å skaffe oljemuseet et forsvarlig økonomisk driftsgrunnlag – men det har vært både opp- og nedturer. Kombinasjonen av egne inntekter, bidrag fra oljeindustrien, fondsmidler og offentlige driftstilskudd fra stat, fylke og kommune har vært utfordrende. På bakgrunn av høstens budsjettprosesser er det derfor gledelig å kunne konstatere at de offentlige tilskuddene for 2014 er økt slik at de for første gang i museets historie utgjør 50 prosent av driftsinntektene. Endelig – en driftsøkonomi til å leve med! Slik må det være – for at museet skal kunne ha forutsigbarhet og levere kvalitet i arbeidet med å utføre sitt samfunnsoppdrag.

Modell med «Wow-faktor»!

I historien om det norske «olje-eventyret» er det selvsagt mange spennende og viktige kapitler. Mange av disse har funnet sin naturlige plass i museets utstillinger. Men det er vel ikke å ta for hardt i å påstå at historien om «giganten» Troll A, har en helt spesiell appell og virkelig fenger vårt mangfoldige publikum.

Fascinasjonen rundt dette byggverket – som for øvrig er det høyeste som noen gang er blitt flyttet av mennesker – er ikke blitt mindre etter at vi i august kunne skilte med en ny, og svært iøynefallende modell i utstillingen. Troll A er i virkeligheten 472 meter høy fra bunn til topp. Da sier det seg selv at selv en skalamodel i målestokk 1:100 også ruver ganske så godt! Selv om modellen står på gulvet så stryker flammebommen så vidt under taket i utstillingshallen!

«En så stor og flott modell er et ordentlig blikkfang som fanger publikums oppmerksomhet», forteller museumsvert Fredrik Sevheim. «Modellen, og dermed historien om Troll A, blir også et naturlig stoppested i våre omvisninger», fortsetter Fredrik.

Modellen som tidligere stod i Statoil sitt IB-senter på Forus ble i august installert i oljemuseet sin utstillingshall. I tillegg til selve modellen har vi også blant annet funnet plass til ett illustrasjonsstykke av betongskafet til plattformen. Dette viser tykkelsen på betongveggen til Condeep-konstruksjonen og mengden med armeringsjern som er innstøpt. I tillegg til høyden er det gjerne de 245 000 kubikkmeter betong og 100 000 tonn armeringsjern om gikk med under byggingen som huskes.

Troll A ruver godt selv i målestokk 1:100. Museumsvert Fredrik Sevheim bruker Troll A-modellen i sine omvisninger. Foto: Shadé Barka Martins/NOM

«Naturens skattkammer» – verdier på spill

Oljemuseet utvider igjen sitt perspektiv og har gått i samarbeid med Norsk Skogmuseum og Norges Fiskerimuseum om utvikling av en vandretstilling med fokus på våre felles naturressurser i form av skog, fisk og olje. Ungdomsskoleelever fra hele landet skal gjennom interaksjon tilegne seg betydelig kunnskap om de tre næringene – de skal utvikle reflekterte kunnskapsbaserte holdninger til hvordan vi best kan forvalte våre felles ressurser i framtiden.

Designløsningen er fleksibel for å ivareta behovet for å kunne plasseres i rom av ulik størrelse og fasong. Illustrasjon: Sixsides.

«Naturens skattkammer» er en interaktiv utstilling hvor spillet står i sentrum. Deltakerne deles i tre grupper, som hver får tildelt en naturressurs. Råvarene skal finnes, fanges, foredles og selges. Det gjelder å finne de gode løsningene – for egen velferd, men også sett i et globalt, solidarisk og miljømessig perspektiv.

Planen er å utvikle tre like utstillinger som skal åpnes samtidig på de tre museene høsten 2015, før utstillingen skal ut på vandring. Den vil bli tilbudt aktuelle museer i hele landet. Hovedmålgruppen for utstillingen er 8.-10. klasse og visjo-

nen er at distribusjonen skal dekke hoveddelen av alle norske ungdomsskoler i løpet av en treårs periode. Forprosjektet er ferdigstilt, og jobben med å skaffe finansiering starter på nyåret.

«Det fleksible arbeidsliv»

Nettverk for arbeiderkultur og arbeidslivshistorie er i avslutningsfasen av forskningsprosjektet «Det fleksible arbeidslivet». Trude Meland fra Norsk Oljemuseum bidrar med artikkel om arbeidslivsprosessen «Kontinuerlig Forbedring» som ble innført i Amoco på begynnelsen av 1990-tallet.

Fleksibilitet er blitt et nøkkelbegrep innen forskning på endring i arbeidslivet de siste 20 årene. I dette ligger det at fleksibilitet sees på som noe nytt og at fleksibelt oppfattes som en indikasjon på hvordan det moderne arbeidsliv står

for noe nytt i forhold til hvordan arbeidslivet var før. Sett i forhold til relasjonene mellom fleksibilitet, stabilitet og rigiditet i arbeidet kan det forstås som at arbeidslivet før var rigid, mens dagens arbeidsliv har blitt fleksibelt.

Målet med «Det fleksible arbeidslivet» er å studere endringer i arbeidslivet og gi en historisk dimensjon til et tema som i utgangspunktet har vært forsket på med samfunnsvitenskapelige metoder. Prosjektet er et samarbeid mellom ti personer fordelt på åtte institusjoner som forvalter

samlinger som kan belyse ulike aspekter ved temaet.

Forskningsprosjektet er støttet av Kulturrådet og LO.

Kulturrådet sier i sin begrunnelse for støtten at: «Kombinasjonen av samlingsrelatert forskning og styrking av faglig samarbeid har vært utslagsgivende for tildeling av midler. Prosjektet glir rett inn i de overordnede føringer som ligger i Museumsmeldingen. Samarbeid mellom arkiv, museum og universitet er også positivt.»

På tur til «Landet med de kalde kyster»

Hvert år har vi tradisjon for å ta hele personalet med på studietur en gang på høstparten. Reisemålene har vært mange – og varierte. Disse turene er en god kombinasjon av sosiale og faglige aktiviteter. Årets studietur gikk av stabelen 2.-4. oktober og var av det eksotiske slaget! Vi satte kursen nordover og ga oss ikke før vi passerte 78 grader nord og inntok Longyearbyen.

Svalbard har mye å by på både når det gjelder natur, kultur og historie. Studieturen ga et innblikk i noe av det som gjør øygruppen så unik, samtidig som vi fikk opplevelser og informasjon som er direkte faglig relevant for oss. Stikkord for oppholdet var besøk på Norges eneste kullkraftverk, kulturhistorisk omvisning, Villmarksaftan, Svalbard museum og UNIS. Besøkene og opplevelsene ga både faglig påfyll, inspirasjon og mange sterke inntrykk. Og ikke minst – ett besøk i Longyear-

Å ferdes i et område som er bebodd av ca. 3000 isbjørn krever foranstaltninger vi ikke er vant til på fastlandet. Her er hele gjengen avbildet sammen med skiltet som varsler om at det å bevege seg utenfor bebyggelsen har sine sider. Foto: Shadé Barka Martins/NOM

byen er i seg selv en opplevelse og følelsen av å være gjest i «The final frontier» er fortsatt spesiell!

Ny medarbeider på museet

1. august ble Elin Rosnes ansatt som pedagog ved Norsk Oljemuseum. Hun har lang og bred erfaring som lærer på barne- og ungdomstrinnet, og har de siste seks årene jobbet på Kannik skole i Stavanger.

Det pedagogiske tilbudet ved museet har de siste årene hatt en positiv utvikling. Et bredt spekter av emner

Shadé Barka Martins/NOM

for ulike aldersgrupper sørger for at rundt 10 000 elever besøker oss årlig. Elin skal sammen med resten av pedagogene drifte og videreutvikle formidlingsarbeidet ved museet. Ansettelsen kommer samtidig med etableringen av Newton Energirom, og den nye stillingen som museums-pedagog er i sin helhet finansiert av Stavanger kommune.

Vi ønsker alle en god jul!

Åpningstider hos oss i julen: Alle dager 10-16. Søndag 10-18.

Julaften, 1. juledag, nyttårsaften og 1. nyttårsdag: Stengt.

I Museumsbutikken finner du flotte gaver som vil glede mann som kvinne, liten som stor!

Redaksjonen: Finn E. Krogh, Geir Mossige Johannesen,
Trude Meland og Jørn Bjerga

Layout: Melvær & Lien

Trykk: Kai Hansen Trykkeri

Utgitt av: Norsk Oljemuseum
Adresse: Postboks 748 Sentrum
N-4004 Stavanger

Web: www.norskolje.museum.no

Telefon: +47 51 93 93 00
E-post: post@norskolje.museum.no